

El pot de l'emperadriu

Dos anys després de la mort de la princesa Soraya Esfandiary (Teheran, 1932 - París, 2001), primera esposa del darrer xa de Pèrsia, es litiga a Colònia per l'herència: parents llunyans, i alguns que ho voldrien ser, aspiren a quedar-se amb una fortuna milionària.

Quina vida, quina tragèdia. I no ha acabat encara. Soraya, la princesa dels ulls tristos, es va casar amb 18 anys amb el xa de Pèrsia —el darrer abans de la revolució islàmica de l'aiatol·là Khomeyni, el 1979— i amb 25 va ser repudiada per ell perquè no li donava descendència. Ara, dos anys després de la seua mort, es barallen davant d'un tribunal alemany pel que queda d'aquella compensació milionària dotzenes d'aspirants a hereus.

Jutjat de primera instància de Colònia, pis desè: sobre la taula s'amunteguen carpetes de color marró, dues mil pàgines testimoni d'una indigna querrel·la. Autèntics parents competeixen amb suposats germans i nebots il·legítics sorgits del no-res. La cosa va de captadors d'herències i falsos amics que es volen omplir les butxaques amb el pot de la princesa.

La pregunta, qui, doncs, es convertirà en milionari, és com la continuació lògica de totes aquelles històries sobre la dona repudiada, que després de ser bandejada va mantenir una cort a París, va flirtejar amb el *playboy* Gunter Sachs i va fer dur el propi gos, Dandy, en Rolls-Royce a la vila de Marbella perquè l'animal tenia por de volar. S'estimava el món de la premsa groga. El 25 d'octubre del 2001 va morir al seu extravagant habitatge de l'avinguda Montaigne 46 i en la seua autobiografia, *Palau de la soledat*, ho va resumir, tanmateix, d'una altra manera: "La vida m'ha entabanat."

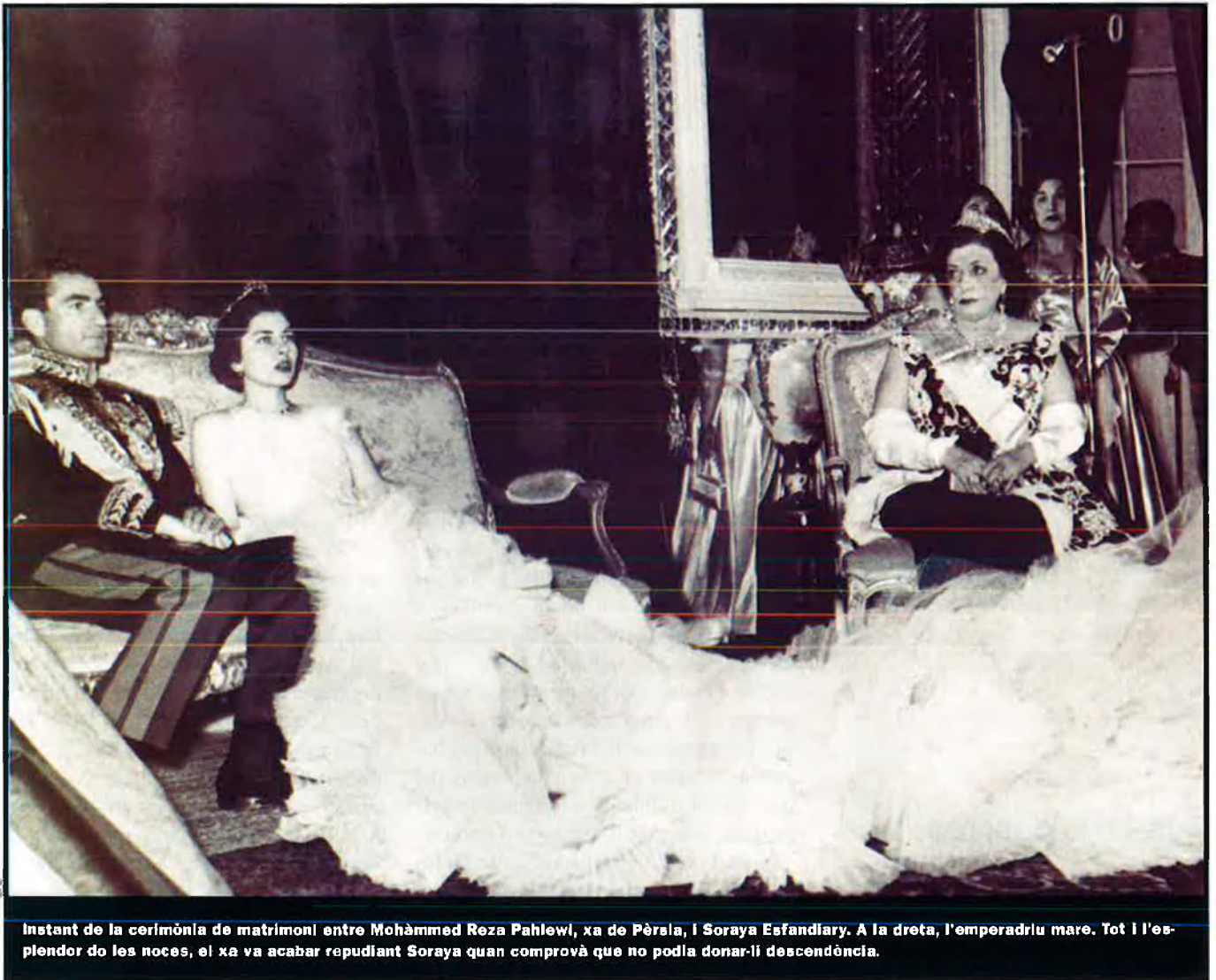
El seu patrimoni, valorat pel capbaix en 20 milions d'euros, l'havia aparcat en part la princesa, de mare alemanya, en una dubtosa fundació de Liechtenstein. Després de la seua mort, segons el seu darrer desig, s'havia de destinar a organitzacions humanitàries i al seu germà, que vivia a Colònia, Bijan Esfandiary-Bakhtiary, de 64 anys, "l'amic de tota confiança".

Però resulta que només vuit dies després de la seua germana mor ell en la sala d'urgències de l'hospital Georges Pompidou. En ple tractament de desintoxicació d'opi, totalment inflat de metadona i amb el fetge rosegat per la ginebra Gordon's i el Johnnie Walker, el viatge per assistir als funerals a París va ser massa per al seu cor.

I com que ell no va deixar ni dona ni fills, començaren els parents llunyans, i aquells que haurien volgut ser-ho, la disputa per l'herència principesca.

Un, per exemple, sonava bastant convincent, quan es va presentar com a fill il·legítim d'Esfandiary. La seua mare, de 59 anys, va explicar al tribunal que havia conegut feia molt de temps el germà de Soraya en un cafè i ell la va convidar a un sopar persa.

"Vam beure durant el sopar, de sobte tots van marxar, i em vaig quedar tota sola amb ell." Van tenir una "relació sexual" i després Bijan "ja no em va tornar a telefonar". Per a ella, l'únic pare possible de Frank, el seu fill, seria ell; els seus amics també deien: "Se li noten clarament els trets perses."

Instant de la cerimònia de matrimoni entre Mohàmmèd Reza Pahlewi, xa de Pèrsia, i Soraya Esfandiary. A la dreta, l'emperadriu mare. Tot i l'esplendor de les noces, el xa va acabar repudiant Soraya quan comprovà que no podia donar-li descendència.

Una història fascinant, però falsa. El cadàver d'Esfandiary va ser exhumat per llei en un cementiri de Munic i se li va prendre una mostra d'ADN per fer el test de paternitat. La dama no duia el bitllet premiat.

Un altre deia que Soraya i el seu germà eren mig germans seus, ja que el pare d'ells havia tingut una relació amb una minyona i aquesta minyona era la mare d'ell, la qual al llit de mort li ho havia confessat tot. El test d'ADN resultà igualment negatiu.

Com un conte infantil singular.

De la mateixa manera, també hi hagué parents llunyans que escrigueren al tribunal. Les cartes dibuixen un fardell d'intents absurds d'heretar que no demostren cap altra cosa que el clar desig de fer-se rics.

Un home de Wesel va escriure que la seua família estava emparentada amb Soraya "si fa no fa, en quart o cinquè grau". "Per favor, proveu si aquest lligam fóra rellevant per a un eventual dret d'herència."

Una dona es remetia al seu arbre genealògic, en el qual, segons ella, dos

segles abans una branca havia estat creuada amb una de l'exprincesa: "Segons diuen, sembla que hi ha fins i tot alguna semblança entre Soraya i jo." Un altre va al·legar que durant anys havia cultivat una relació amb una persona molt íntima de Soraya, i tenia l'esperança de traure'n algun profit.

Finalment, un va oferir una taula genealògica d'1,78 metres de llarg per 80 centímetres d'ample. Les dimensions no eren gratuïtes: l'avi persa de Soraya havia tingut sis dones, de les quals quatre durant la mateixa època. Els descendents, repartits ara per tot el món, podrien, efectivament, heretar; i entre aquests hi ha també una suposada cosina llunyana de Coblença. L'antiga infermera i el seu germà van ser tractats en la premsa sensacionalista com a fa-

**El germà de
Soraya va morir
tan sols vuit dies
després que la
princesa**

vorits; un conte de fades extraordinari: una prejubilada de la zona del Rin mitjà es convertia en multimilionària.

Darrera voluntat. Tanmateix, van fer el compte massa ràpid i sense valorar la complicada llei de successió i, principalment, un petit paper blanc amb un parell de línies gargotejades a tota pressa sota l'encapçalament: "Voluntat de Bijan." Al paper, que va aparèixer per primera vegada mesos després de la mort dels dos, hi diu crípticament: "Nomena el senyor Hassan Firouzbar, el salvador número u i el meu únic amic, com el meu únic hereu."

Suposadament, el testament el va redactar el germà de Soraya a penes cinc hores abans de la seua mort, poc abans de la mitja nit, a l'habitació 105 de 650 euros de l'Hotel Georg V. I les dues darreres paraules, "acabar a casa", mostren que no va arribar al final en la formulació del seu últim desig.

Aquí hi ha preguntes sobre preguntes que el tribunal haurà d'aclarir recorrent a pèrits. Abans de res, sabia el que es feia Esfandiary, o més exactament, era capaç de testar? És seu, al capdavant, el testament? Era Hassan Firouzfard un amic de debò?

La majordona d'Esfandiary havia pres el desdejuni amb el seu amo a la vila de Colònia abans del viatge. Vora dos quarts de quatre va passar-li el seu metge i va desaconsellar a Esfandiary —que havia tornat a beure— el viatge a París perquè estava molt malalt. Però ell volia de totes passades anar a l'enterrament i va contractar per 6.000 marcs el seu compatriota Hassan Firouzfard com a conductor. La relació amb Firouzfard hauria estat fins a la data sempre difícil, marcada per la desconfiança. Durant algun temps, segons ella, havia tingut prohibit d'entrar a la casa i només després de la mort de Soraya, el germà entratist li havia concedit de nou l'entrada. D'aquesta manera ho conta la majordona.

A París, Firouzfard va dormir dues cambres més enllà. Però que Firouzfard "haguera estat en algun moment secretari privat del finat", ho nega també l'administrador de l'herència, un advocat de Colònia. L'hereu dels darrers minuts seria més aviat "un sol·licitant

La princesa Soraya, al juliol del 2000. Acompanyada d'un amic, es disposa a entrar on un restaurant de Marbella on havia de subhastar algunes de les seves joies en una gala benèfica.

enutjós i servil que, a falta d'un ofici propi, va pressionar el testador". Al seu parer, aquest degué aprofitar en la darrera fase d'Esfandiary el seu desemparament "perquè acatara els seus desigs dòcilment".

Cinc hores abans de morir el germà de Soraya va fer un nou testament

Firouzfard, un home sec de trets durs, insisteix a dir que havia estat durant anys un bon amic del germà de Soraya i que sempre havia estat per ell. Entrentant, aquesta és la maledicció dels diners, l'amic tampoc sap apanyar-se sense amics.

El que a Soraya li agradava del seu germà era el seu "caràcter sincer". Sinceritat és el que sembla que manca en "l'afer successori Esfandiary-Bakhtiary", un sumari de dues mil pàgines que tramita el jutjat de primera instància de Colònia.

Dominik Cziesche
© Der Spiegel – EL TEMPS
Traducció Àngels Giménez